

like zabave gotovo ne bo nudila nobena predpustna prireditev.

Središče. Čudežne »Začarane gosli« bo predstavljal v nedeljo, dne 20. januarja Ljudski oder v Središču ob sedmih zvečer v Društvenem domu.

Čadram-Oplotnica. Da bo mogoče tudi onim,

ki dosedaj niso imeli prilike, ogledati si najlepšo ljudsko igro »Miklovo Zalo«, zato jo bo čadramski Orel na splošno zahtevo občinstva ponovil v nedeljo, dne 20. januarja, ob 3. uri popoldne v Orlovskem domu. Cene bodo znižane, da bo udeležba mogoča tudi revnejšemu občinstvu.

Beseda mladeničem.

(Dopis kmetskega fanta.)

Poglejmo najprej v največje človeške naselbe: v mestal. Našli bomo tam največja obratovanja in kdo je v največji meri tam zaposlen. Našli bomo tam po največ kmetskih fantov, le nekaj jih bo iz mestnih družin. Poglejmo malo bolj natančno njih življenje. Kako veselo jih je pogledati pri delu, drug od drugega krepkejši. Tu in tam pretrga tišina kaka beseda, vmes morda še katera dobra, od fanta poštenjaka, ki mu oko še nedolžno zre v svet. Malokdo se morda zave dobre besede resnega fanta, ne kako boječe se razgubi njegov glas mimo trdih src. Sedaj pa se je zglasil fant, o kojem pravijo, da je korajžen. Surova beseda je padla, zasmejali so se delavci, nenravnost pa je žela sadove mladih src. Le tu in tam je ponosno dvignil kak fant svojo glavo, neka resnoba mu je legla okrog ust, trdneje je prijel za delo, kakor da bi hotel udušiti srčno bol radi surove besede tovariša.

Po končanem delu jih gre večina — kam? Tja, kjer je veselje za mladino, kakor neki trdijo. Pije se tam, rahlo se zibljejo mladi pari ob zvoku harmonike. Vrišč je tam in hrup, da človeka zažebe pri srcu, ako pogleda v tako zakotno mestno gostilno. Šli so naši sinovi, naši bratje, da žrtvujejo zadnji vinar težko pridelanega zaslužka za užitek, za naslodo. Ali se bodo kedaj vrnili? Morda! Toda najbrž bode že prepoznal njihova družina pa bo nesrečna, ker je prevarjeno njeno upanje.

Nekateri delavci pa so se le ločili

in šli. Šel je ta v društvo, drugi v telovadnico, tretji je vzel knjigo v roke, da čita in izpolnjuje svojo izobrazbo.

Sedaj pa pogledjmo v kmečke vasi. — Mnogo je že spremenil tek časa. Tu in tam je vzklila organizacija, stoji društven dom, zvečer je v njem vesel vrvež zdrave kmečke mladine. Toda ni to vsa mladež, našli jo bomo tudi še drugod, v gostilni sedi pri mizi, pije, poje, preklinja ter se prepira. V objemu alkohola se vdaja surovosti in strastem čutenosti. Le manjšina fantov se trudi, da bi zbrala v svoj krog vse fantje. Našel jih boš, ne zvečer na vasi, kako postopajo okoli in kričijo, ampak v društvenem domu so, telovadijo, razpravljajo važna vprašanja za kmeta, delavca in obrtnika. Vmes pa zadoni vesela pesem nedolžnih src. Ne boš našel tu surovosti, neumestnih šal, ampak vedra lica s katerih seva dobra volja za plemenito delo, za delo izobrazbe in omike.

Mladeniči, kdo ima pravo korajžo? Ali oni, ki gre z divjo besedo in s količkom nad bližnjega? Ali tisti, ki je suženj alkohola in čutenosti? Ali pa tisti, ki se izobrazuje, ki resno dela v družbi tihega veselja, ki se vestno pripravlja za svoj življenski poklic? Dve skupini fantov sta, — kam se boš določil?

Če je kaj fanta v tebi, pokaži korajžo! Ne delaj si korajže z vinom in s slabo družbo. Vstopi v društvo, v organizacijo, ki ima nalogo, vzgojevati mladino v krščanskem smislu ter ji pomagati do prave izobrazbe.

nove zvonove tiste glasove, kakor so jih imeli prejšnji. Preminuli pa je bil tudi vseskozi navdušen narodnjak. V težkih časih starega avstrijskega režima je stal zvesto na braniku za naše narodne pravice. Uspešno je deloval pri posojilnici v Šent Lenartu, duša je bil Kat. izobraževalnega društva in Orla v Št. Rupertu, katerim je volil tudi zemljišče za zgradbo Društvenega doma. Kako so vsi spoštovali blagopokojnika, je pokazal njegov pogreb. Razun župljanov so prišli ljudje od blizu in daleč, zastopniki uradov v Št. Lenartu in učiteljstvo iz Št. Ruperta in Sv. Barbare polnoštevilno. Krasni vencí so pokrivali krsto. Osemnajst duhovnih sobratov iz šentlenartske dekanije in oddaljenih župnij se je zbralo, da spremijo najstarejšega župnika te dekanije na njegovi zadnji poti. V poljudnih besedah je razložil potek življenja preminulega gospod duhovni svetovalec in dekan Jos. Janžekovič, žalni sprevoz je vodil milostl. gospod prošt Žagar iz Ptuja kot cerkveni patron šentrupertske cerkve ob nepregledni množici žalujočih, bilo jih je gotovo nad 2000. Ob odprtem grobu se je poslovil v ganljivih besedah gospod učitelj F. Grögl, s primernimi jedrnatimi

mi nagovori so položili na grob vence zastopniki izobraževalnega društva, Orla in družbe Marijinih deklet. Domači cerkveni pevski zbor, pomnožen z zborom iz Št. Martina, je zapel na domu, v cerkvi in ob odprtem grobu z vso dovršenostjo ganljive žalostinke. Ko so izzveneli zadnji glasovi, je predrlo skozi goste megle zlato solnce s svojimi ogrevajočimi žarki v zadnji pozdrav na sveži grob. Otožnega srca so zapuščali vsi mirni dom blagopokojnega, saj ne bo, mo gledali več njegovega prijaznega obraza in pogleda ter se veselili nad njegovim ljubkim nasmehom. Njegova želja v oporoki, naj nosi njegov spomenik napis: »Spavaj sladko« se naj izpolni, saj vsi ohranimo blagemu duhovniku in prijatelju trajen, blag spomin. Spavaj mirno, na svidenje nad zvezdami. — Dr. I.

Zračni promet Dunaj—Maribor—Zagreb—Belgrad—Solun. S 15. februarjem t. l. se bo, po vsej verjetnosti, zopet otvoril redni zračni promet med Belgradom in Zagrebom. V načrtu za letošnje leto pa je tudi uvedba zračnega prometa med Dunajem in Solunom preko Maribora, Zagreba, Belgrada in Skoplja. Seveda je uresničenje tega načrta odvisno še od uspehov pogajanj z inozemskimi družbami in državami, tako da zaenkrat ni mogoče natančno navesti dneva, ko se ta zračna proga v celoti uvede. Vsekakor pa dobi Skoplje še letos zračno zvezo z Belgradom in bo morala družba za zračni promet zato povišati število svojih letal. Piloti Vladimir Striževski, V. Nikitin in Mihajlo Jarošenko bo bili v ta namen poslani v Francijo, kjer bodo, kakor lani, prevzeli do konca januarja dvojce novih letal istega tipa, kot lani, namreč »Potez XXIX«, in odleteli z njimi preko Pariza preko Alp v Belgrad. Tako bo obsegalo zračno brodovje šest potniških letal. Kakor hitro bo uresničena zračna proga Dunaj—Solun, se bo brodovje še povečalo in so zato že pripravljena denarna sredstva. Promet na progi Dunaj—Solun bo urejen tako, da bodo potniki zgodaj zjutraj odleteli z Dunaja in bodo opoldne že v Solunu. Ta letala se bodo ustavila v Mariboru, Zagrebu, Belgradu in Skoplju. Na progi Dunaj—Belgrad bodo vršila promet jugoslovanska letala in letala inozemskih družb, na progi Belgrad—Skoplje samo jugoslovanska, od Skoplja do Soluna pa jugoslovanska in grška letala. Zračna proga Dunaj Solun bo imela mednarodno važnost in bo mnogo koristila Jugoslaviji, kajti predstavljala bo eno najvažnejših tranzitnih prog v svetovnem zračnem prometu.

Sporazumno v smrt. V mariborskem hotelu sta najela v soboto, dne 5. januarja, sobo natakar Karol Lukač in njegova ljubica Marija Žužej. Mladih ljudi ni bilo dolgo na spregled. Ker je bilo vse mirno v sobi, je polukal hotelski sluga skozi špranjo na vratih v sobo in nudil se mu je grozen prizor — na zofi sta ležala oba mlada človeka v mlaki krvi. Ustreljena sta bila vsak v desno senco in Lukač je držal še mrtev revolver v roki. Skoro gotovo je, da sta šla oba prostovoljno v smrt. Lukač je gotovo končal življenje najprej Mariji in nato usmrtil še samega sebe. Ta žalost

NOVICE

Velečastiti gospod župnik Ivan Pajtlar — umrl. Po dolgi, mučni bolezni je zatisnil dne 7. januarja t. l. svoje trudne oči za vedno preblagi gospod župnik Ivan Pajtlar. Rojen je bil dne 7. majnika 1858 v župniji Sv. Miklavža pri Ormožu, v duhovnika je bil posvečen dne 16. julija 1882 in kaplanoval je v Hočah, Svečini, sedem let v Št. Lovrencu na P., Hajdini, bil provizor v Svetinjah, nato kaplan v Ljutomeru, odkoder je bil imenovan za župnika v Št. Rupertu in amesčen dne 28. januarja 1894. Skoraj 35 let je tedaj pastiroval v tej župniji. Kot duhovnik je bil globoko veren ter obračal vso pozornost na vzorno versko življenje svojih župljanov. Dosegel je plepšavo cerkve ter zboljšanje gospodarskih poslopij. Bil je blagega, dobrega srca, radodaren napram revnim, ponižen in nad vse gostoljuben. Čislal je pravo prijateljstvo, geslo mu je bilo: zahtevaj od prijatelja poštenost, a bodi tudi sam pošten. V družbi je bil vesel in ljubil lepo petje. Njegovemu finemu poluhu je tudi pripisovati, da je ubral za

ni in krvavi dogodek se je doigraval zvečer med 6. in 7. uro in sicer tako nelišno, da niso čuli usodepolnih strelav ne gostje v sosednih sobah in ne domače osobe. Oba nesrečneža je gnala v prostovoljno in sporazumno smrt nesrečna ljubezen. Mesto si poiskati tolažbo in oporo v verskih resnicah, pa drvi današnja mladež, ki je brez prave vzgoje, v prostovoljno smrt!

Dva samoumora. V sobi nekega hotela v Mariboru si je dne 10. januarja končal življenje 50letni Valentin Borin, posestnik, gostilničar, lesni trgovec ter trafikant iz St. Petra v Savinjski dolini. Prišel je v Maribor kakor po opravkih in se nastanil v hotelu, kjer se je takoj podal v svojo sobo. Ker ga pa ni bilo dolgo na izpregled, so vdrli v sobo in ga našli mrtvega. Mož si je vzel življenje na prav čuden način. Položil je ob mizo pernico ter se vlegel na njo. Po tem si je zadržnil okoli vratu vrv ter jo navezal še na nogo mize. Kako si je v tem položaju povzročil smrt, je upravi zagonetno. Hotelsko osobe je o nesrečnem dogodku takoj obvestilo policijsko stražnico. Ko so preiskali samomorilčeve žepe, so našli v njih 3 Din ter 3 srečke državne loterije. Dosedaj še ni pojasnjeno, zakaj si je nesrečnik končal življenje. — V Bistrici pri Limbušu so našli dne 10. t. m. obešenega 50letnega čevljarskega pomočnika in muzikanta Franca Korošec. Izvršil je samomor najbrž radi bede in pomanjkanja. — V Mariboru in okolici so postali v zadnjem času samomorilci nekaj običajnega.

Porotna zasedanja leta 1929 pri okrožnih sodiščih v Mariboru in Celju. Pri okrožnem sodišču v Mariboru bo prihodnje porotno zasedanje dne 4. marca, drugo dne 3. junija, tretje dne 16. septembra in četrto dne 2. decembra. Pri okrožnem sodišču v Celju bo prvo zasedanje dne 4. marca, drugo dne 3. junija, tretje dne 2. septembra in četrto dne 2. decembra.

Sprememba avtoomnibus prometa v Mariboru. Dne 12. t. m. se je razširil avtobusni promet na mestni progi št. 3 do Marija Brezja, oziroma do broda v Zgornjem Dupleku. Avtobus bode vozil v Marija Brezje sedemkrat in do Zgor. Dupleka dvakrat na dan. Odhod iz Maribora Glavni trg v smeri Marija Brezje ob 6.18, 7.35, 11, 12.10, 14.51, 17.10 in 18.15, odhod proti Zgor. Dupleku ob 6.18 in ob 11. uri. Odhod iz Marija Brezja proti Mariboru ob 7.12, 8, 11.45, 12.35, 14.40, 17.40 in 18.40. Odhod iz Zg. Dupleka ob 7 in 11.33. Obenem se spremeni dosednji vozni red na tej progi do Pobrežja v toliko, da vozi avtobus od dne 11. t. m. naprej do Pobrežja 17-krat sem in tje. Dopoldanske vožnje od 9. do 11. ure na progi št. 3 se vršijo samo ob sobotah, nedeljah, praznikih in dnevih pred prazniki.

Tihotapec streliva pobegnil. Finančna straža v St. Ilju v Slov. gor. je zalotila pri tihotapljenju streliva nekega Slavka Retla. Financarji so gnali tihotapca proti Mariboru, a jim je ušel med potjo.

Poročil se je v sredo, dne 9. januarja gospod Tomaž Ovčar, bivši oblastni poslanec, z gospo Marijo Stropnik, posestnico v Slovenjgradu. Priči sta bila go-

spoda dr. Ferdo Černe in Anton Ogrižek iz Celja, slednjega je zastopal vlč. gospod župnik Vid Pavlič iz Remšnika. Bilo srečno!

Dravograd je dobil telefon. Dravogradska pošta je otvorila telefon za tuzemski in medkrajevni promet.

Umrla je Frančiška Petovar v Iljaševcih, župnija Sv. Križ pri Ljutomeru. Dne 2. t. m. je umrla Frančiška Petovar mladenka iz vrle Petovarjeve družine. Bila je zgledna mladenka, članica Marijine družbe ter je z veliko potrpežljivostjo 14 mesecev prenašala svojo težko bolezen. Med boleznijo je večkrat prosila Boga za milost, da bi na tem svetu mogla pretrpeti vso časno kazen in tako očiščena zagledati obličje večnega Očeta. Dne 4. januarja je bila v spremstvu treh duhovnikov, velikega števila belooblečeni hdeklet in Marijinih družbenic ter znancev in prijateljev Petovarjeve družine položena k večnemu počitku. Naj počiva v miru! Materi in bratoma pa naše sožalje!

Odkrit zločin. V nedeljo, dne 13. t. m., je odkrilo središko orožništvo grozen zločin, storjen nad tukajšnjim domačinom Jožefom Jeremic, bratom humskega župana Ivana in mlinarja v Ormožu, Franca Jeremic. Temu se je že nekaj dni čudno zdelo, da ga brat Jože, ki je imel mlin ob Dravi v obrežki občini, nič več ne obišče, ko je vendar preje pogosto prihajal v Ormož. Šel je zato večkrat v bratov mlin poizvedovat, ali se brat še ni povrnil. Tam služeči delavec, neki Kolar iz Središča, je zatrjeval, da je gospodarja pred dnevi prepeljal preko Drave in od takrat da ga ni več nazaj. Slednjič je začel sum padati na tega Kolarja. Franc Jeremic je peljal orožnike v mlin in ko je služabnik zagledal nevarnost, je skušal pobegniti, pa so ga orožniki prijel. Ko je Kolar videl, da ni več izhoda, je priznal, da je neki večer pred Božičem gospodarja v manju napadel in umoril in zakopal njegovo truplo nedaleč od mlina. Nato pa je zapadel sneg in zabrisal sledove gomile. Nadaljne preiskave se vrše.

Otvoritev pletarske šole v Ptuj. — Pred dnevi je bila v Ptujju otvorena pletarska šola, ki šteje 15 učencev. Otvoritvi so prisostvovali: srezki glavar dr. Vončina in ptujski župan g. Mihael Brenčič.

Odkritje spominskih plošč 84 žrtvam svetovne vojne v Laškem. Na spodbudo č. gospoda dekana monsig. dr. Kruljca in župljanov laške nadžupnije so se napravile na zidu starodavne in zgodovinske laške nadžupnijske cerkve na vsaki strani velikih vrat po ena marmornata plošča, na katerih so z zlatimi črkami zapisana imena 84 mož in fantov, ki so v letih 1914 do 1918 iz laške nadžupnije padli na raznih bojiščih širrom Evrope. Na ploščah je na vrhu napis: »Nadžupnija Laško svojim nepozabnim žrtvam svetovne vojne.« Spodaj pod imeni pa: »Smrt in grob smo našli v tujini, svoja imena izročamo hvaležni domovini.« Na praznik Sv. Treh kraljev dne 6. t. m. pa se je ob velikem številu ljudstva izvršilo slovesno odkritje in blagoslovljenje teh spominskih plošč. Govoril je bivši vojni kurat Bonač iz Ljubljane. Po sv. maši se je zunaj cerk-

ve pred velikimi vrati vršilo blagoslovljenje, katero je izvršil č. gospod dekan monsignor dr. Kruljca in se v kratkem govoru spominjal svojih nekdanjih faranov, katere je pobrala vojna in se več ne vrnejo. Gospod okrajni glavar dr. F. Marčič je v lepih besedah razložil na podlagi lastnega doživljanja težke čase vojakov v vojni. Istotako je tudi gospod katehet Bonač prinesel pozdrave iz zasuznjene zemlje in v nemal ljudstvo k ljubezni do svoje domovine. Na zidu cerkve vzdane spominske plošče pa bodo še poznim rodovom govorile o težkih časih, katere je doživel naš narod v letih svetovne vojne. Izumrli so bojevniki iz vojske leta 1866, tako se bomo tekom desetletij izredčili tudi tisti, kateri smo se udeležili te velike in grozne svetovne žaloigre. Ohranimo pa in gojimo ljubezen do svoje ožje in širše domovine. Ohranimo in ljubimo tisto ustanovo, ki je v letih grozot nudila našemu ljudstvu največjo tolažbo in pomoč, to je do sv. katoliške Cerkve, katera se tudi sedaj vojnih žrtev na lep način spominja. Prosimo pa Vsegamogočnega, da bi našim potomcem bilo prihranjeno gorje, da bi bili obvarovani vojskinih grozot!

Na sveto noč ustreljen — po 10 dneh najden. V Brebernem nad Brišami pod Kumom se je zgodil lani na sveto noč zločin zavratnega umora. Komaj 18letni pastorek in hlapec Jakob Glavač je ustrelil s šibrami na sveto noč na pri-govarjanje matere in sestre svojega 50letnega očima ter užitkarja Bregarja. Ustreljenega so našli na mestu zločina šele po preteku 10 dni. Mladostnega zločinca in obe svetovalki so izročili roki pravice.

Železniška nesreča. Dne 8. januarja se je pripetila na postaji Videm-Krško ta-le železniška nesreča: Ob 5.21 bi moral biti osebni vlak iz Zidanega mosta radi pomanjkanja prostora prestavljen z uvoznega tira na drug prost tir. Ker ni kretnik postavil prave kretnice, je bil vlak potisnjen mesto na prosti tir, na glavni tir, ki je bil zaseden po tovrnem vlaku. Pri tem sta na glavnem tiru pri uvozni kretnici iztirila službeni voz in en vagon osebnega vlaka. Ranjen pri nesreči ni bil nihče in je materialna škoda mala. Potniki iz vlaka z Zidanega mosta so prestopili v zagrebški vlak, potniki iz zagrebškega vlaka pa v vlak proti Zidanemu mostu. Oba potniška vlaka in oba brzovlaka so zakasnili radi tega vsak okrog štiri ure.

Osem in pol milijona ukradel. Med postajama Bukarešt in Subotica je bilo dne 10. januarja ukradenih v orientekspresnem vlaku dr. Nikolaju Kausecemu raznih draguljev za 8 in pol milijona dinarjev. Ko je privozil vlak v Zagreb, so obkolili detektivi in stražniki vlak ter napravili strogo preiskavo vseh potnikov ter prtljage. Preiskava ni rodila nobenega uspeha.

Naša vojna mornarica dobi četrto — podmornico. Iz velike francoske ladjedelnice v Nantesu je prejela naša bojna mornarica doslej tri podmornice, ki že vršijo svojo službo. V kratkem bode spuščen v morje v zgoraj omenjeni ladjedelnici naš četrta podmorski čoln, ki bo nosil ime »Osvetnik«.

Otrok zgorel. V dalmatinski vasi Špi-lju se je pripetila v hiši kmeta Tolja grozna nesreča. Trije Toljevi otroci so se igrali kuharje in kuharice. Dočim sta se starejša otroka zabavala v drugem kotu sobe, se je triletna deklica Marija preveč približala ognju na ognjišču. Plamen je objel obleko nesrečnega otroka, ki je v petih minutah zgorel, ne da bi mu mogla bratca količkej pomagati.

Nagrada na pobegle cigane. Iz velike jetnišnice v Lepoglavi na Hrvaškem je pobegnilo 14 zločincev, od katerih je bil obsojen vsak na večletno ječo. Oblasti so razpisale na izsleditev vsakega begunca 100 tisoč Din nagrade. Nevarni ubežniki so po večini cigani.

Neverjetna pokvarjenost mladine. — V Nürnbergu na Nemškem so zasliševali 12letnega dečka Jetzla, ki je ustrelil svojega 9letnega sošolca. Po zločinu je zavlekel mladostni nepridiprav žrtev v bližnji gozd. Fant je svoje dejanje priznal.

Vlomilcu je izdrl zob. V Londonu se je zgodil pred leti ta-le slučaj: Mlad zobozdravnik, po rodu Nemec, je začel izvrševati svojo vedo, a žalibog ni bilo k njemu niti enega bolnika. V trdi noči je slišal nekoč ropotanje in premetavanje po svoji delavnici. Je ustal, šel pogledat in zapazil, da ga je obiskal vlomilec. »Kaj hočete?« se je zadril nad lopovom, ki mu je odgovoril, da ga neznanško boli zob in je iskal po njegovi zobodelavnici zdravilno sredstvo, s katerim bi si pomiril razbolelo zobno živčevje. Zdravnik je posadil vlomilca na stol in mu izdrl zob, katerega mu je ta pokazal, da ga boli. Ko si je »bolnik« izpiral usta, je poklical zdravnik policijo, ki je spoznala v laži-bolniku nevarnega londonskega tolovaja in ga odvedla v ječo. Ravno kar povedana zgodba se je razširila bliskovito po Londonu. Mlad zobozdravnik je zaslovel po vlemestu in bil v najkrajšem času najbolj iskan ter je postal iz reveža tehek bogatin.

Otok izginil. Eden od dveh Thompsonovih otokov v južnem Ledenem morju je nenadoma izginil brez vsake sledi. Posebna ekspedicija je iskala otok več tednov in je morala konečno ugotoviti, da se je otok zrušil v morje.

TRINAJSTLETNI JUNAK.

Posebno pogumnega ter samozvestnega se je izkazal te dni v Berlinu 13letni gimnazijec Horst Beuster. Oče in mati ter sinko so se podali na sprehod. Med tem časom je odprl vlomilec s posebnimi ključi stanovanje, izropal nakit in razne dragocenosti, spravil naropano v kovček, v katerem je prinesel vlomilno orodje. Ko je hotel ostaviti stanovanje, se je vrnil stari Beuster s svojo družino. Takoj je zapazil, da je stanovanje zaklenjeno od znotraj in da gre za zločinski obisk. Gimnazijec Beuster je stekel takoj na cesto in opazoval posebni izhod iz hiše. Nekaj trenutkov za tem je hotel tamkaj pobegniti iz stanovanja lepo oblečen gospod s kovčkom v roki. Dečko je tekel za neznancom in kričal: »Primate tatul!« Potniki so postali pozorni na fantove kilce ter takrat zločincem, ki je med tem po-

tegnil revolver in ustrelil parkrat proti mladostnemu preganjalcu. Na pomoč je pritekla policija, ki je neznanca prijel in mu iztrgala orožje. Pri natančnejšem pregledu ujetega ptička so spoznali, da je nagnal 13letni fant v roke pravice enega najbolj opasnih berlinskih vlomilcev ter roparjev, katerega je preganjala policija leta in leta — pa zaman!

UMOR SAMOSTANSKE SESTRE.

Veliko se govori in piše o zagonetnem umoru v zapuščenem samostanu Chambery na Francoskem. Od leta 310 bivajo v tem prastarem samostanu sestre sv. Križa. Že nekaj desetletij ni stočila v ta samostan nobena novinka. Ta zavod je postal nekako zavetišče za stare ter onemogle sestre. Samostan je obhajal leta 1920 275. jubilej in tedaj je bila stara najmlajša sestra 70 let. Od tedaj naprej so pomrle vse sestre, izvzemši 82letno Cezarino Mihel, ki je prebivala v ogromnem poslopju čisto sama z vrtnarico. V kratkem bi se imela preseliti še ta zadnja sestra in samostan so nameravali spremeniti v bolnico. Pred nekaj dnevi je šla vrtnarica proti večeru nakupovat. Sestra Cezarina je ostala sama v svoji celici in sedela v naslonjaču. Ko se je vrnila vrtnarica v samostan, je našla staro sestro na hodniku z razklano glavo in parkrat zabodeno v prsa.

Iz Pariza so prihiteli v Chambery policisti, da bi izsledili zločinca. Izvedeli so, da gre po okolici o samostanu govorica, da skrivajo podzemeljski hodniki ogromne zaklade iz dobe francoske revolucije. Tedaj bi naj bil grof Chambery, predno so ga obglavili, izročil predstojnici samostana svoj kovani denar ter družinske dragocenosti, ki so bile težke več ton. Vse je prepričano, da se je hotel morilec polastiti teh zakladov, predno bi bil samostan popolnoma izprazen. V tem slučaju bi bil zločinec napadel obe ženski v spanju in ne zgodaj zvečer, ko se je moral bati, da bi ga kdo videl ter pregnal. Še bolj zagonetna je okolščina, da je dobila starostna sestra zabodljaje v prsa potem, ko je bila že mrtva z razklano glavo. Morilec ni odnesel nič iz samostana in radi navedenih dejstev je policija pred danes še nerazvozljanu uganko.

★

Krepko zdravilo.

Zdravnik prijatelj, vodja zdravilišča v mestu, mi je pripovedoval to le resnično iz svoje dolgoletne prakse:

Akoravno je prebivalstvo kraja, kjer se nahaja zdravilišče, kmetsko, so se zdravili pri zdravniških zavoda le mestjani.

Kmet pač ne verjame zdravniški vedi in zdravi razne bolezni z domačimi zdravili, kojih zdravilno in večkrat naravnost čudodelno moč je podedoval od svojih pradedov.

Kultura in novodobna veda prodirata z neugnano silo tudi na deželo. Je najti že večje število kmetov, ki prihajajo z raznimi obolenji k zdravnikom. Na kak tržni dan je videti tudi priproste podeželane pri mestnih zdravniških.

Kljub omenjenemu dejstvu so opazili zdravniki zdravilišča, da imajo celo prosvitljeni in napredni kmetje le malo zaupanja v zdravniško vedo ter spretnost.

Kmalu so rešili tudi to zagonetko. — »To in ono zdravilo iz zdravniških rokov povzroča nobenih bolečin in radi tega ne more pomagati,« so govorili onf že probujeni ljudje iz dežele. Kar bi naj bilo za kmeta res pravo zdravilo in uspešno zdravljenje, mora peklensko boleli, da se bolnik zaveda: z menoj se preobrača na boljše!

Zdravniki so pogruntali pravilen — zdravstveni način. Katerikoli kmet se je zatekel k njim bodisi z obolenjem v trebuhu, jetrah ali na nogah — prejel je najprej navadno zdravilo, katerega je popil hladnokrvno in z nekakim preziranjem. Še le nato je sledilo pravo zdravljenje. Bolnik se je moral vleči na trebuh. Zdravnik se mu je približal z brizgalnico z dolgo iglo, mu jo zasadil globoko v najmanj nevaren in na debelelo z mesom obloženi neimenovani del telesa ter mu vbrizgnil pošteno porcijo raztopljenih kuhinjske soli. Tak revež ni mogel dober teden sedeti, a je ozdravil popolnoma, ker ga je vbrizgana sol pekla, da je gledal zvezde pri polnem solničnem svitu.

Tudi zdravniki so postali odslej bolj zadovoljni. Kuhinjska sol in to še raztopljenja je poceni, podeželani so ozdravljali od najtežjih bolezni, zdravniki so bogateli! Trdovratno bolezen je treba ozdraviti temeljito in to še pri ljudeh, ki n. pr. na deželi niso razvajeni in držijo le na krepka zdravila!

Zanimivosti.

NA POTU K JUŽNEMU TEČAJU.

Severni tečaj ima sedaj mir, odkar je končala lansko leto tako žalostno Nobilova ekspedicija. Ker je severni tečaj preveč trmast, so se lotili Amerikanci južnega tečaja. Poveljnik ameriškanskih raziskovalcev Byrd (ki je preletel že severni tečaj na letalu) je že na ladji »City of Newyork« dosegel med ledenimi ploščami ob južnem tečaju ono točko, od katere je prodiral pred leti proti tečaju Amundsen (ki je smrtno ponesrečil lani, ko je brzel na pomoč na letalu Nobilovim ponesrečencem). Byrd je zdaj oddaljen s svojimi spremljevalci od najbližjega človeškega bivališča 3680 km. Spitzbergi (ki so obljubljeni), s katerih so raziskovali severni tečaj, so oddaljeni od tečaja komaj 960 km. Južni tečaj je ona točka, ki je na celem svetu najbolj daleč od obljude-nega kraja.

Byrdova posadka šteje 30 mož in ti ljudje se bodo mudili v teh ledenih krajih eno leto. Ekspedicijo čakajo silni napor in nevarnosti, ker doseže v ledenem ozemlju južnega tečaja led na mestih višino 3000 m nad morjem. Divjajo tod siloviti viharji, ki ustvarjajo posem nove in nepredvidene vremenske razmere. V vseh drugih krajih na svetu določajo vreme po barometru; na južnem tečaju odpove barometer popolnoma. V časih, ko pada, se napravi najlepše vreme, kadar pa se dviga, na-